

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas reģionālās politikas 2021.-2027. gadam īstenošana

Ilze JUREVIČA,
Viedās administrācijas
un reģionālās attīstības
ministrija

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas reģionālā politika 2021.–2027. gadam

Reģionālā IKP starpība – četru mazāk attīstīto plānošanas reģionu vidējais IKP uz vienu iedzīvotāju līmenis pret augstāk attīstīto plānošanas reģionu, % – 55%

Reģionālās politikas mērķis ir visu reģionu potenciāla attīstība un sociālekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstībai

A. Uzņēmējdarbības vides uzlabošana reģionos

A1. Vietas sagatavošana uzņēmējam un to produktivitāte

Privāto investīciju piesaiste plānošanas reģionos – četru mazāk attīstīto plānošanas reģionu vidējais līmenis pret augstāk attīstīto plānošanas reģionu, % – 45%

A2. Cilvēkkapitāla piesaiste reģionos

Darba algas plānošanas reģionos – četru mazāk attīstīto plānošanas reģionu vidējais līmenis pret augstāk attīstīto plānošanas reģionu, % – 89%

B. Pakalpojumu efektivitātes uzlabošana reģionos

B1. Pakalpojumu nodrošināšana reģionos atbilstoši demogrāfijas izaicinājumiem

Pašvaldību pakalpojumu efektivitāte – izmaksas uz klientu – % izmaksu samazinājums pašvaldības sniegtajam pakalpojumam – 10%

B2. Sasniedzamība un dzīves vide reģionos

Pašvaldības pakalpojumu pieejamība – klientu skaits – % klientu pieaugums pašvaldības pakalpojumam – 10%

B3. Plānošanas reģionu un pašvaldību administrācijas darba efektivitāte

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālā politika teritoriāli

Atbalsts Latvija2030 nacionālo interešu telpām

Attīstības centri un lauku attīstības telpa –
atbalsts tiek sniegts ES fondu 5.PO ietvaros pilsētu
funkcionālajām teritorijām

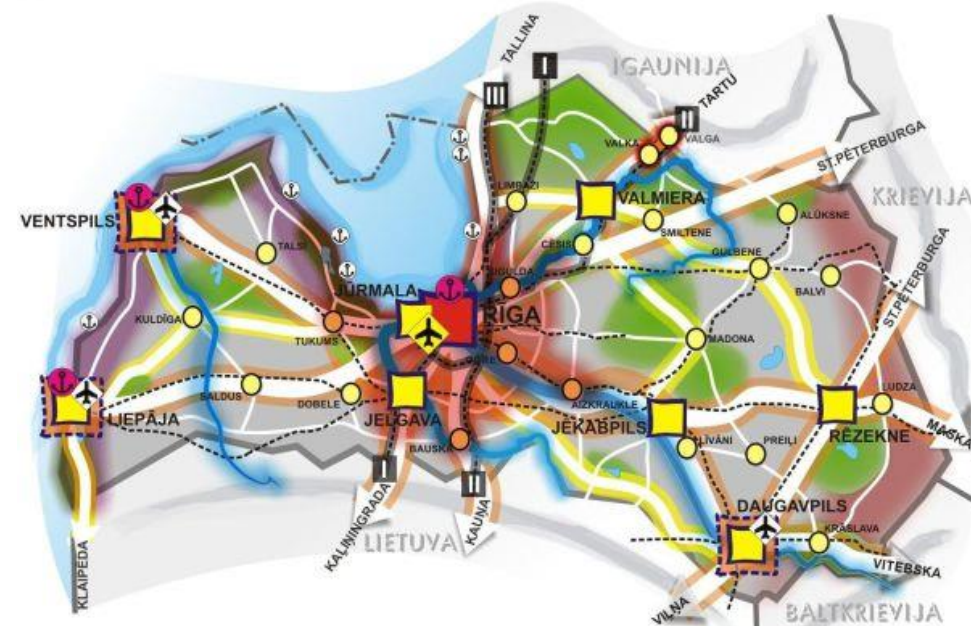
Rīgas metropoles areāls – izveidota darba grupa

Baltijas jūras piekraste – VARAM īsteno Valsts
ilgtermiņa tematisko plānojumu Baltijas jūras
piekrastes publiskās infrastruktūras attīstībai

Austrumu pierobeža – izstrādāts Rīcības plāns
Latvijas Austrumu pierobežas ekonomiskajai izaugsmei
un drošības stiprināšanai 2025.–2027. gadam

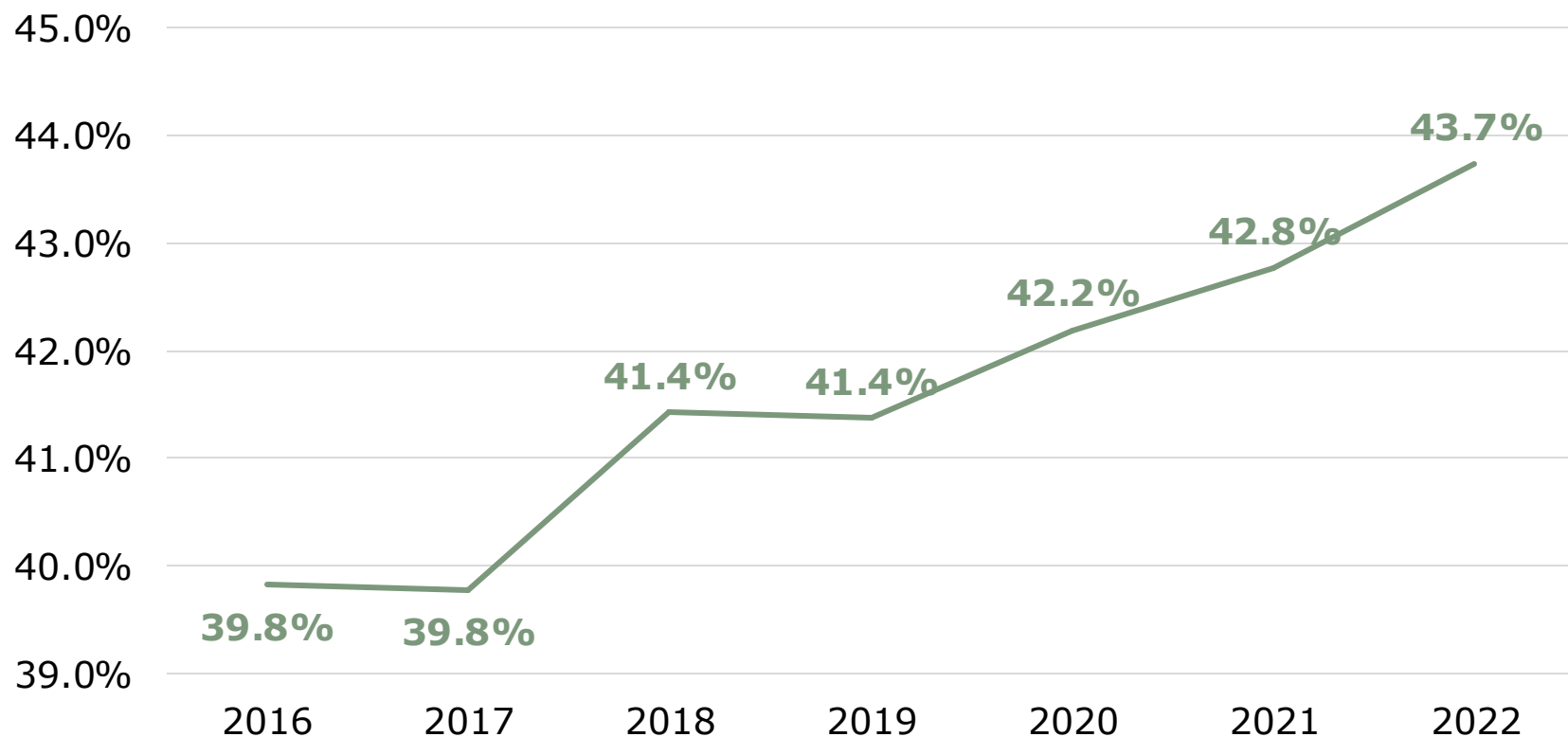

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Novērtējums par reģionālās politikas izpildi – reģionālās attīstības tendences (1)

Reģionālā IKP starpība*

Četrus **mazāk attīstīto**
plānošanas reģionu
(*Latgales, Vidzemes,*
Zemgales, Kurzemes) vidējais
IKP uz vienu iedzīvotāju
līmenis **pret augstāk**
attīstītā plānošanas
reģiona (*Rīgas*) IKP uz vienu
iedzīvotāju sasniedz 43,7%

Avots: VARAM aprēķins pēc CSP datiem.

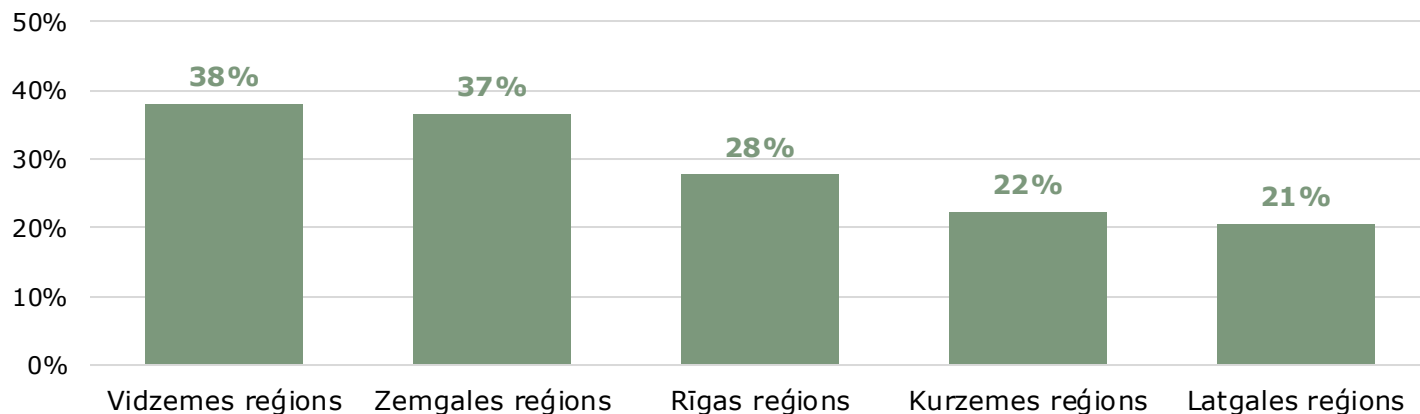
* Atbilstoši aktuālākajām plānošanas reģionu robežām (uz RPP 2021–2027 apstiprināšanas brīdi spēkā bija vecās PR teritorijas).

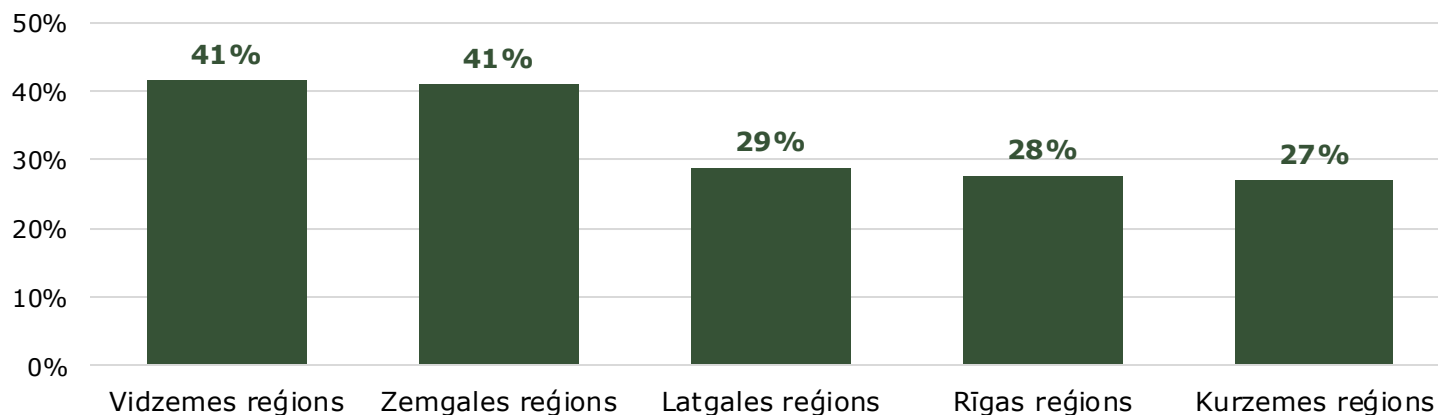
Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Novērtējums par reģionālās politikas izpildi – reģionālās attīstības tendences (2)

IKP kopējā apjoma pieaugums 2018–2022, %

IKP uz 1 iedzīvotāju pieaugums 2018–2022, %

**Mazāk attīstītie reģioni vidēji
ir auguši **straujāk** nekā Rīgas
reģions:**

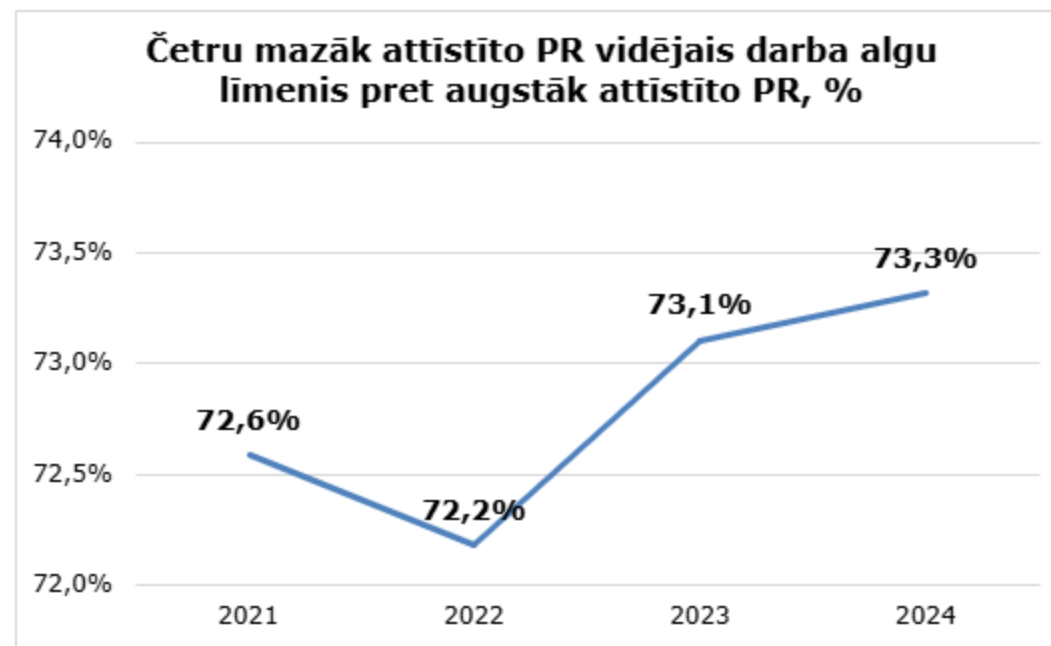
- **IKP kopējais apjoms** vidēji
+29% no 2018. gada
*Vidzeme, Kurzeme, Zemgale,
Latgale*
- **IKP uz vienu iedzīvotāju**
vidēji **+35%** no 2018. gada

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Mērķa rādītāji – ekonomika

Rezultatīvais rādītājs	Vidusposmā sasniegtā vērtība	Plānotais 2027. gadā
1. Apakšmērķis - uzņēmējdarbības vides uzlabošana reģionos		
1.1. Darba algas plānošanas reģionos – četru mazāk attīstīto plānošanas reģionu vidējais līmenis pret augstāk attīstīto plānošanas reģionu, %	73,3%* (2024.gads)	89% 729 milj. <i>euro</i> (papildus izmaksātais darba algās)
1.2. Privāto investīciju** piesaiste plānošanas reģionos – četru mazāk attīstīto plānošanas reģionu vidējais līmenis pret augstāk attīstīto plānošanas reģionu, %	40,9%* (2024.gads)	45% 486 milj. <i>euro</i> (papildus piesaistītais privāto investīciju apmērs)

Avots: VARAM aprēķins pēc CSP datiem.

* Atbilstoši aktuālākajām plānošanas reģionu robežām (uz RPP 2021–2027 apstiprināšanas brīdi spēkā bija vecās PR teritorijas).

** Piesaistīto privāto investīciju noteikšanai tiek izmantoti CSP dati par bruto kapitālieguldījumiem reģionos, jo, sākot ar 2018. gadu, saistībā ar metodoloģiskām izmaiņām tika veikta pāreja no nefinanšu investīciju uz bruto kapitālieguldījumu aprēķinu metodi, kas nodrošina starptautiski salīdzināmus datus.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas reģionālās politikas izpilde uz 2025.g. (1)

A. Uzņēmējdarbības vides uzlabošana reģionos A1. Vietas sagatavošana uzņēmējam un to produktivitāte

Reģionālās politikas pasākums (uzdevums)	Nepieciešamais finansējums	Piešķirtais finansējums	Piesaistītais finansējums
A.1.1. Publiskās infrastruktūras attīstība uzņēmējdarbības atbalstam (5.1.1.1.; 6.1.1.3.; 3.1.1.3.i.)	400 000 000 euro	246 442 644 jeb 61,6%	160 706 200 euro (65,2% no piešķirtā)
A.1.2. Ieguldījumi pamatlīdzekļos esošo/jaunu produktu un pakalpojumu attīstībai	144 392 200 euro	Nav piešķirts finansējums	N/a
A.1.3. Nekustamā īpašuma regulējuma pilnveidošana, uzlabojot īpašuma pārdošanas nosacījumus atbilstoši komersanta ieguldījuma apjomam	Esošo resursu ietvaros	Tika uzsākts, bet pieņemts MK 26.04.2022 rīkojums Nr. 289, atzīstot par spēku zaudējušu	N/a
A.1.4. Atbalsts reģionālajiem projektiem – reģionālo projektu programmas izveide	168 000 000 euro	Nav piešķirts finansējums	N/a
A.1.5. Pašvaldību darbības standarts – atbalsta komplekts uzņēmējdarbībai (3.1.1.2.i)	Esošo resursu ietvaros	481 033 euro	481 033 euro (100% no piešķirtā)
A.1.6. Valsts aizdevumu pašvaldībām nosacījumu pilnveidošana	Esošo resursu ietvaros	Aizdevumi bērnu dārziem, skolām, ceļiem, no 2024.gada - pašvaldības policijai	N/a
A.1.7. Reģionālās inovācijas un zināšanu platformas izveide un darbība	Tiks precizēts RIS izstrādes ietvaros	27 201 euro	27 201 euro (100% no piešķirtā)

Izpildīts/ finansējums piešķirts pilna apmērā

Izpildes procesā/ finansējums piešķirts daļēji

Netiek izpildīts/ nav piešķirts finansējums

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas reģionālās politikas izpilde uz 2025.g. (2)

A. Uzņēmējdarbības vides uzlabošana reģionos

A2. Cilvēkkapitāla piesaiste reģionos

Reģionālās politikas pasākums (uzdevums)	Nepieciešamais finansējums	Piešķirtais finansējums	Piesaistītais finansējums
<i>A.2.1. Cilvēkresursu piesaiste – atbalsts augsti kvalificēta darba spēka piesaistei reģionos</i>	64 113 800 euro	Nav piešķirts finansējums	N/a
<i>A.2.2. Nodokļu risinājumi darba algu atbalstam Latgales reģionā</i>	Esošo resursu ietvaros	Īstenots	Esošo resursu ietvaros
<i>A.2.3. Mājokļu pieejamība darbaspēkam reģionos</i>	Mājokļu pieejamības pamatnostādnes 2023.-2027.gadam	Mājokļu pieejamības pamatnostādnes 2023.-2027.gadam	Mājokļu pieejamības pamatnostādnes 2023.-2027.gadam
<i>A.2.4. Remigrācijas atbalsta pasākumi</i>	1 930 587 euro (2021.-2023.)	1 837 652 euro (95,2%) (2021.-2025.)	1 149 309 euro (62,5% no piešķirtā) (2021.-2024.)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Mērķa rādītāji – pakalpojumi

Rezultatīvais rādītājs	Vidusposmā sasniegtā vērtība	Plānotais 2027.gadā
2. Apakšmērķis – pakalpojumu efektivitātes uzlabošana reģionos		
2.1. Pašvaldību pakalpojumu efektivitāte – izmaksas uz klientu – % izmaksu samazinājums pašvaldības sniegtajam pakalpojumam	*	10%
2.2. Pašvaldības pakalpojumu pieejamība – klientu skaits – % klientu pieaugums pašvaldības pakalpojumam	*	10%

* Pašlaik VARAM rīcībā nav detalizētu datu, lai noteiktu progresu definēto pakalpojumu rezultatīvo rādītāju sasniegšanā. Vienlaikus rādītāji daļēji tiks identificēti 5.1.1.4.pasākuma "Viedās pašvaldības" īstenošanas ietvaros līdz RPP 2021-2027 īstenošanas perioda beigām.

Papildus CSP ir veikusi apsekojumu par dzīves kvalitāti lielajās Latvijas pilsētās. No dzīves kvalitātes apsekojuma datiem 2017. un 2022. gadā salīdzināmais rādītājs – **iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvesvietas pašvaldības darbu** – uzrāda pieaugumu gan Rīgā (no 48,8% uz 58,3%), gan citās valstspilsētās (no 53,2% uz 57,3%).

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas reģionālās politikas izpilde uz 2025.g. (3)

B. Pakalpojumu efektivitātes uzlabošana reģionos

B1. Pakalpojumu nodrošināšana reģionos atbilstoši demogrāfijas izaicinājumiem

Reģionālās politikas pasākums (uzdevums)	Nepieciešamais finansējums	Piešķirtais finansējums	Piesaistītais finansējums
<i>B.1.1. Pašvaldību ēku energoefektivitātes uzlabošana pakalpojumu sniegšanai (2.1.1.6.; 1.2.1.3.i.)</i>	100 000 000 euro	51 859 249 euro (51,9%)	30 780 710 euro (59,4% no piešķirtā)
<i>B.1.2. Izglītības un bērnu pieskatīšanas pakalpojuma pieejamība (4.1.7.; 4.3.6.6.)</i>	80 000 000 euro	55 136 216 euro (68,9%)	55 136 216 euro (100% no piešķirtā)
<i>B.1.3. Viedas pašvaldības – pakalpojumu efektivitātes uzlabošana (5.1.1.4.)</i>	30 000 000 euro	15 529 500 euro (51,8%)	15 527 014 euro (99,9% no piešķirtā)
<i>B.1.4. Vienoto klientu apkalpošanas centru pieejamība un darbība</i>	3 761 576 euro	3 761 576 euro (100,0%)	3 761 576 euro (100% no piešķirtā)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas reģionālās politikas izpilde uz 2025.g. (4)

B. Pakalpojumu efektivitātes uzlabošana reģionos

B2. Sasniedzamība un dzīves vide reģionos

Reģionālās politikas pasākums (uzdevums)	Nepieciešamais finansējums	Piešķirtais finansējums	Piesaistītais finansējums
<i>B.2.1. Sasniedzamība starp reģioniem</i>	Finansējumu noteiks SaM Transporta attīstības pamatnostādņu ietvaros	Transporta attīstības pamatnostādnes 2021.- 2027. gadam	Transporta attīstības pamatnostādnes 2021.- 2027. gadam
<i>B.2.2. Transports pēc pieprasījuma pašvaldībās (finansējums tiks noteikts, izvērtējot pilotprojekta rezultātus)</i>	Finansējumu noteiks SaM Transporta attīstības pamatnostādņu ietvaros	Transporta attīstības pamatnostādnes 2021.- 2027. gadam	Transporta attīstības pamatnostādnes 2021.- 2027. gadam
<i>B.2.3. Valsts reģionālās un vietējās nozīmes autoceļu tīkla pārbūve un atjaunošana administratīvi teritoriālās reformas kontekstā</i>	300 000 000 euro	229,21 milj. euro	229,21 milj. euro
<i>B.2.4. Mobilitātes uzlabošana Rīgas metropoles areālā</i>	Finansējums tiks precizēts atbilstoši Rīgas metropoles mobilitātes plānam	Transporta attīstības pamatnostādnes 2021.- 2027. gadam	Transporta attīstības pamatnostādnes 2021.- 2027. gadam
<i>B.2.5. Pašvaldību ceļu un ielu infrastruktūras attīstība un mobilitātes uzlabošana (3.1.1.6.i.; 6.1.1.6.)</i>	120 000 000 euro	29 978 572 euro (25%)	13 622 245 euro (45,4% no piešķirtā)
<i>B.2.6. Ilgtspējīgas publiskās ārtelpas attīstība (5.1.1.3.; 2.1.3.1.)</i>	100 000 000 euro	69 036 305 euro (66,0%)	35 928 761 euro (52,0% no piešķirtā)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas reģionālās politikas izpilde uz 2025.g. (5)

B. Pakalpojumu efektivitātes uzlabošana reģionos

B3. Plānošanas reģionu un pašvaldību administrācijas darba efektivitāte

Reģionālās politikas pasākums (uzdevums)	Nepieciešamais finansējums	Piešķirtais finansējums	Piesaistītais finansējums
<i>B.3.1. Pašvaldību un plānošanas reģionu kapacitātes palielināšana viedai attīstības plānošanai un īstenošanai (6.1.1.8.; 5.1.1.2.; 3.1.1.2.i.)</i>	1 428 571 euro	4 309 533 euro (301,6%)	4 309 533 euro (100% no piešķirtā)
<i>B.3.2. Pašvaldību administratīvi teritoriālās reformas īstenošana un reģionālā pārvaldes līmeņa darbības uzlabošana</i>	Esošo resursu ietvaros	Esošo resursu ietvaros	Esošo resursu ietvaros
<i>B.3.3. Pašvaldību finanšu sistēmas pilnveidošana</i>	Esošo resursu ietvaros	Esošo resursu ietvaros	Esošo resursu ietvaros
<i>B.3.4. Regulējuma izstrāde valsts budžeta dotācijai pašvaldību ES fondu projektu līdzfinansēšanai</i>	60 000 000 euro	Nav piešķirts finansējums	N/a
<i>B.3.5. Paplašināt teritoriālās statistikas klāstu un ieguves iespējas</i>	3 000 000 euro	1 900 000 euro (63,3%)	Esošo resursu ietvaros
<i>B.3.6. Plašākas sabiedrības iesaiste reģionālās politikas mērķu sasniegšanā (esošā budžeta ietvaros, papildu nepieciešamais finansējums tiks precizēts, izstrādājot līdzdalības budžeta ieviešanas modeli)</i>	Esošo resursu ietvaros	630 000 euro (N/a)	630 000 euro (100% no piešķirtā)
<i>B.3.7. Pašvaldības administratīvo un pakalpojumu sniegšanas procesu modernizācija un digitalizācija, digitālo risinājumu koplietošana</i>	Finansējums tiks precizēts Digitālās transformācijas pamatnostādņu ietvaros	Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.- 2027.gadam	Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.- 2027.gadam

Izpildīts/ finansējums piešķirts pilna apmērā

Izpildes procesā/ finansējums piešķirts daļēji

Netiek izpildīts/ nav piešķirts finansējums

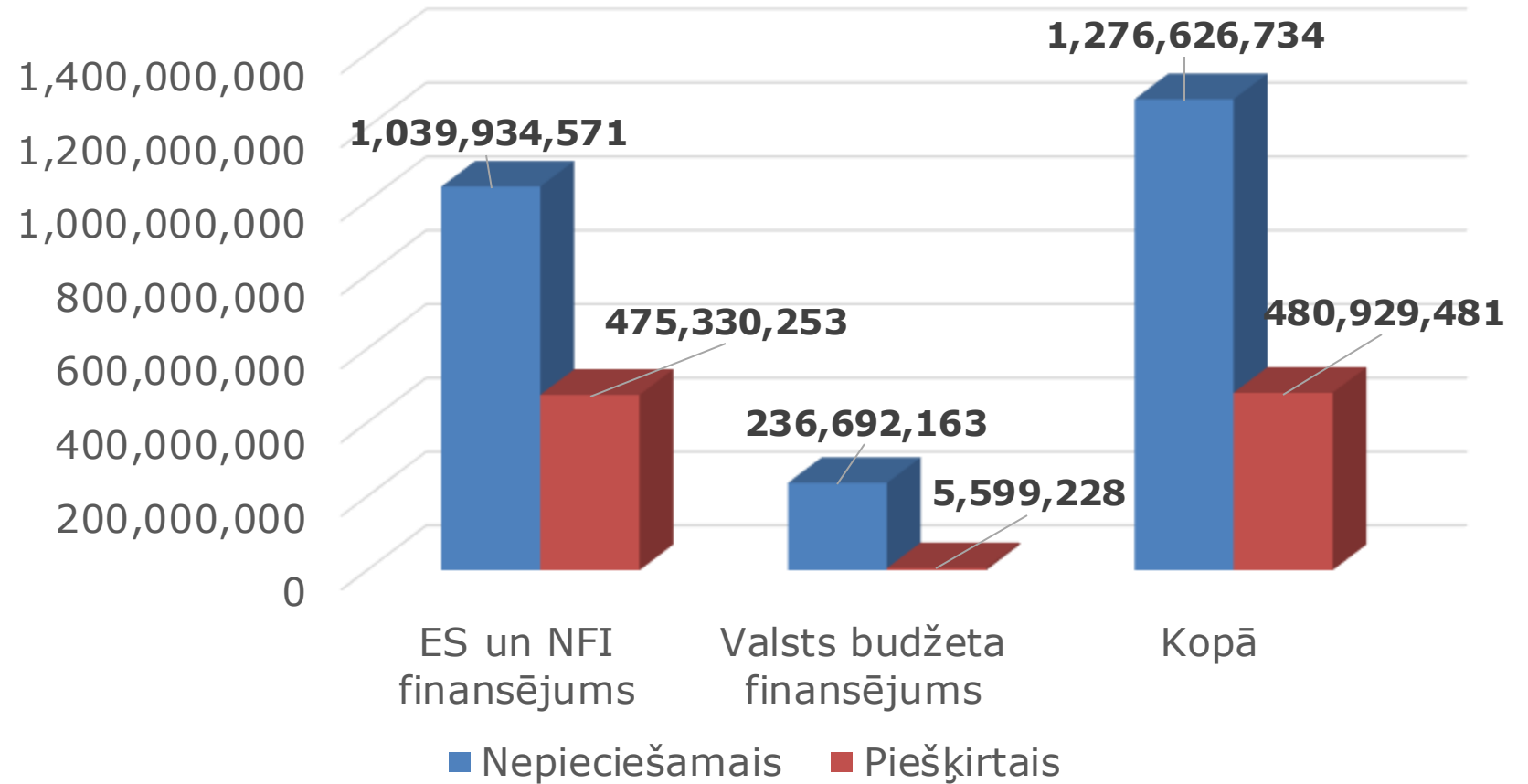

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Piešķirti **37,7%** no
nepieciešamā finansējuma

Piesaistīti **67,0%** no
piešķirtā finansējuma

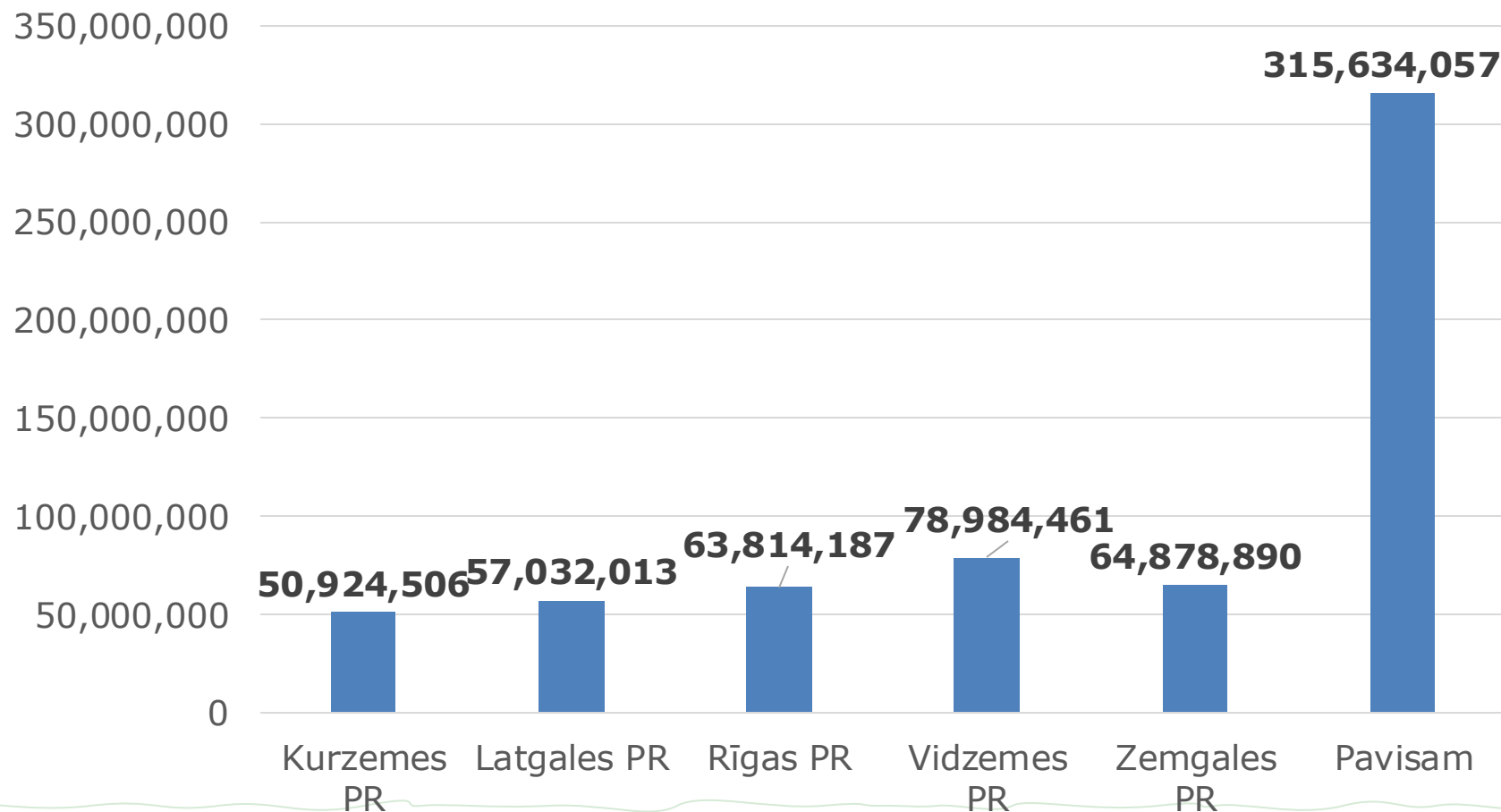
RPP 2021-2027 finansējums, *euro*

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Piesaistītais finansējums pa reģioniem, *euro*

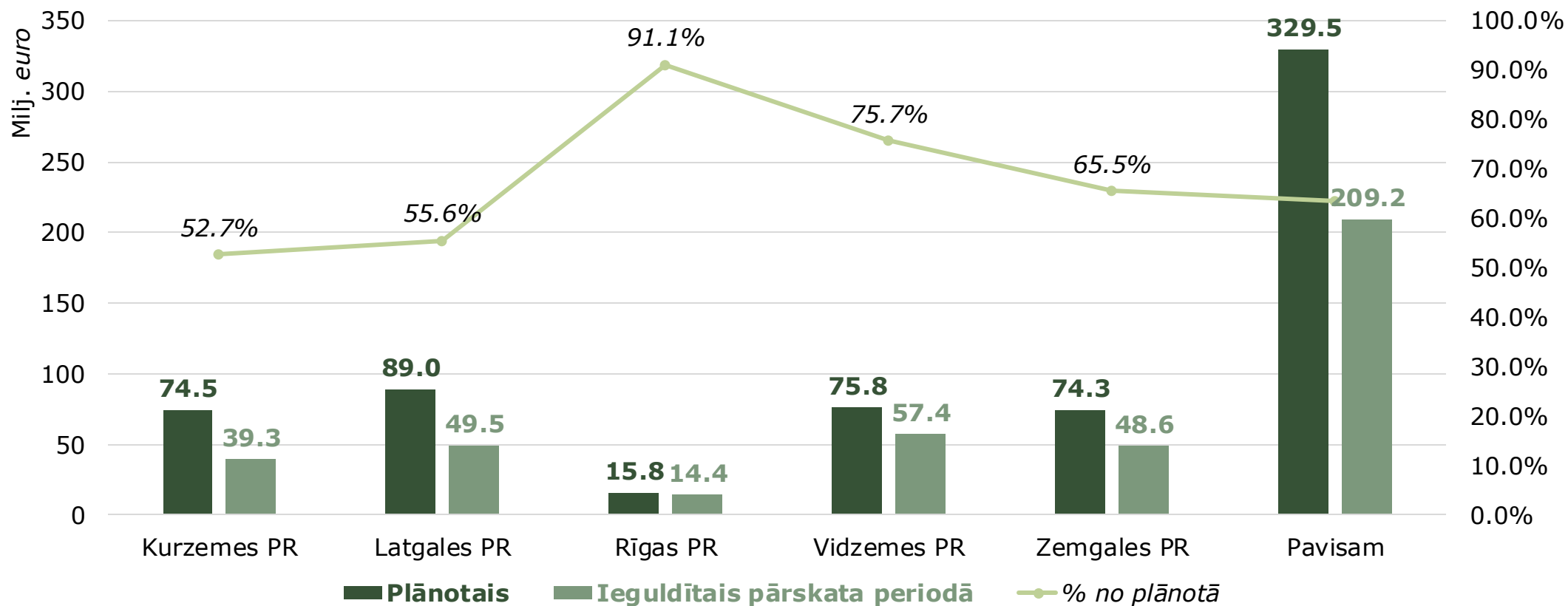

Uzņēmējdarbības attīstība (5.1.1.1.; 6.1.1.3.; 3.1.1.3.i.); Energoefektivitāte (1.2.1.3.i.; 2.1.1.6.); Pirmsskolas izglītības un bērnu pieskatīšanas pakalpojuma pieejamība (4.2.1.7.; 4.3.6.6.); Viedās pašvaldības (5.1.1.4.); Publiskā ārtelpa (5.1.1.3.); Elektroautobusi (3.1.1.6.i.; 6.1.1.6.); Remigrācija

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Piesaistītais finansējums saskaņā ar teritoriālo pieeju, *euro*

Uzņēmējdarbības attīstība (5.1.1.1.; 6.1.1.3.; 3.1.1.3.i.); Viedās pašvaldības (5.1.1.4.); Publiskā ārtelpa (5.1.1.3.); Elektroautobusi (6.1.1.6.)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālo politiku ietekmējošie faktori

Reģionālā politika ir **starpnozarū atbildība**. Svarīga ir nozaru ministriju gatavība sniegt ieguldījumu reģionālās politikas mērķa sasniegšanā.

Nav pietiekams finansējums atbilstoši Reģionālās politikas pamatnostādņēs plānotajam finansējuma apmēram – attiecīgi **nebūs iespējams** pilnā mērā **sasniegt** Reģionālās politikas pamatnostādņēs **noteiktos rezultātus**

Teritoriāli integrētas pieejas trūkums. Pašvaldību un to institūciju, kā finansējuma saņēmēju, investīciju (ES fondu un citu finanšu instrumentu) integrēta plānošana un īstenošana VARAM nodrošinātu to koncentrāciju prioritārajiem investīciju virzieniem un elastību īstenošanas laikā

PFIS netiek uzskatīta par reģionālās attīstības instrumentu. Nepieciešama ciešāka sadarbība PFI līdzekļu plānošanā/piešķiršanā

Nacionālā reģionālās attīstības fonda trūkums – reģionālās **politikas pasākumi tiek īstenoti ar ES fondu finansējumu**

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies!

